

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE PO SREČANJU S PREDSEDNIKOM VLADE REPUBLIKE LATVIJE IVARSOM GODMANISOM IN PREDSEDNIKOM VLADE ČEŠKE REPUBLIKE MIREKOM TOPOLANEKOM

Bled, 31. avgust 2008

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Spoštovani gospe in gospodje, lep pozdrav vsem skupaj. Letos tukaj v Sloveniji na Bledu že tretjič gostimo Strateški forum, gre za enega od pomembnih evropskih dogodkov, na katerem razpravljamo o najbolj aktualnih temah. Prvi forum smo namenili problemom v Kaspiski regiji. Na nek način se tem temam nismo mogli izogniti niti pred dvema letoma, kot je bil naš osrednji gost predsednik Gruzije, gospod Sakašvili. Za letošnji Strateški forum smo načrtovali temo o energiji in podnebnih spremembah, vendar pa so ravno dogodki v Gruziji v avgustu dodali še nekatere druge poudarke, zato je dnevni red oziroma vsebina tretjega blejskega Strateškega foruma razširjena tudi na te teme. Niso pa ti dodatki in ti novi poudarki povsem brez povezave z osnovno vsebino samega Strateškega foruma Bled za leto 2008, kot je bila načrtovana.

Zelo me veseli, da imamo tudi letos ob Strateškem forumu in na samem forumu med nami visoke goste. To je tudi priložnost za bilateralne pogovore. Ravno smo končali takšne bilateralne delovne pogovore s predsednikom vlade Republike Latvije, gospodom Godmanisom. Veseli smo njegovega obiska in zanimive razprave, njegovih pogledov in dobrih analitičnih ocen dogodkov v celotni vzhodni soseščini Evropske unije. On je dober poznavalec tega področja, tudi Rusije in razmer v Gruziji, kjer je bil v času teh dogodkov. Na nek način je ta razprava, in tudi razprava, ki sva jo imela včeraj med delovno večerjo s predsednikom češke vlade Mirekom Topolanekom, katerega obiska smo tudi zelo veseli v Sloveniji, tudi njegovega sodelovanja oziroma sodelovanja obeh na blejskem strateškem forumu, skratka ta razprava, ti naši pogovori so tudi dober uvod in priprava na jutrišnje izredno zasedanje Evropskega sveta, ki bo v celoti posvečeno dogodkom v vzhodni soseščini Evropske unije oziroma v Gruziji.

Med našimi pogovori so seveda prevladovale tudi teme, ki so osrednje na tretjem blejskem strateškem forumu – podnebne spremembe in energija. Ti dve temi sta bili tudi v ospredju naporov v času slovenskega predsedovanja Evropski uniji v prvi polovici tega leta. V prvi polovici naslednjega leta bo Evropski uniji predsedovala Češka republika. To je bil razlog, da smo govorili tudi o našem sodelovanju v času slovenskega predsedovanja. Obema kolegoma bi se rad zahvalil za pomoč, razumevanje in kooperativnost v prvi polovici tega leta, ko je Slovenija kot prva nova država članica vodila Evropsko unijo. Ta pomoč naših kolegov, še posebej iz novih držav članic je bil zelo pomembna. Koordinacije, ki smo jih imeli v tem času, tudi z Višjegrajsko skupino, z Baltskimi državami, pa tudi osebno z Ivarsom in Mirekom, so zelo pomagale k temu, da je lahko Slovenija to nalogo in ta izziv izpeljala uravnoteženo in s tem, da je imela pred očmi interese celotne Evropske unije, starih in novih držav članic.

Ko gre za razgovore, vezane na jutrišnje izredno zasedanje Evropskega sveta, tukaj delimo enotne poglede o tem, da v Gruziji in sploh v tem delu Evrope ali pa soseščine Evropske unije, potrebujemo mir, stabilnost, spoštovanje ozemeljske celovitosti držav. Potrebujemo tudi jasno definiranje evropske perspektive držav v vzhodni soseščini Evropske unije in v tem trenutku predvsem angažiranja vseh pristojnih mednarodnih institucij, da se prepreči kakršnakoli možnost eskalacije konflikta, da se zagotovita mir in stabilnost in da za vse to dobimo trdne mednarodne garancije.

Z gospodom Mirekom Topolanekom, ki bo predsednik Evropskega sveta v prvi polovici naslednjega leta, sva govorila tudi o prioritetah predsedovanja Evropski uniji. V času, ko bo imela Češka na ramenih to čast in odgovornost, v celoti podpiramo prioritete, ki jih je Češka določila za čas predsedovanja. Tako prvo prioriteto, ki je pospešitev širitve svoboščin znotraj Evropske unije kot seveda tudi koncentraciji pozornosti na vprašanje energije oziroma energetske varnosti, dogovora o post-kjotskem režimu, ki ga je potrebno doseči v naslednjem letu. Veseli smo, da je Češka med svoje prioritete uvrstila tudi širitev Evropske unije na Zahodni Balkan. Gre za nadaljevanje ene od naših prioritet in Slovenija bo tukaj z veseljem sodelovala po najboljših močeh.

Toliko z moje strani za uvod. Preden predam besedo obema kolegoma, še enkrat izražam zadovoljstvo, da sta danes tukaj. Oba sta člana Evropskega sveta. Jutri bomo nadaljevali razprave v Bruslju na tem izrednem zasedanju. Kljub temu, da takšen sestanek in takšen sklic, takšno zasedanje zahteva priprave, sta oba prišla, kot sta obljubila na tretji Strateški forum Bled. Zelo cenimo to pripravljenost in sodelovanje in še enkrat se obema za to zahvaljujem. Hvala lepa.

ALEŠ GAUBE (DNEVNIK): Vprašanje za vse tri premierje. Pred šestimi meseci so vse tri vaše države priznale Kosovo. Tam je bilo »de facto« zaobito načelo ozemeljske celovitosti. Zanima me, ali tudi sedaj vaše države razmišljajo o tem, da bi zaobšle načelo ozemeljske celovitosti in priznale Abhazijo in Južno Osetijo? Drugo vprašanje, samo za premiera Janeza Janšo, ali Slovenija zaradi redefinicije odnosov Evropske unije z Rusijo razmišlja, da bi odstopila ali zamrznila sodelovanje pri projektu Južni tok? Hvala lepa.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Če lahko jaz, situacija kot je bila na Kosovu, situacija kot je v Južni Osetiji oziroma Abhaziji, v večini primerov ni primerljiva. Torej, vleči zelo preproste paralele med temi situacijami ne zdrži primerjave. Tudi priznanje Moskve oziroma dejanje Rusije, ko je priznala Južno Osetijo in Abhazijo, pomeni prekinitev neke dolgoletne linije, ki jo je Moskva peljala do Kosova. Torej je treba njih vprašati, ali so imeli prav prej, ali imajo prav zdaj, ker se je nemogoče izgovarjati na isti princip, ker je različno. Tukaj ne prihaja do neke dishotomije na strani Evropske unije, ampak prej kje drugje. Naj še enkrat povem, da Slovenija izraža vso podporo francoskemu predsedstvu, šestim točkam, ki jih je francosko predsedstvo v zvezi s tem predlagalo in katerih ključni cilj je vzpostaviti stanje, kakršno je bilo v Gruziji, vključno z Južno Osetijo in Abhazijo, pred tem konfliktom.

Kar se tiče pogajanj v zvezi z Južnim tokom, se ta odvijajo na tehnični ravni. V tem trenutku ne moremo govoriti ne o takšnem, ne o drugačnem rezultatu. Pričakujemo seveda, da se bo ta situacija, ki je nastopila, po tem konfliktu v Gruziji, čim prej rešena, da to ne bo vplivalo niti na ta pogajanja, niti na ostale zadeve, ki jih je potrebno rešiti na relaciji Evropska unija - Ruska federacija. Seveda pa se je nemogoče delati, da po tem konfliktu lahko nadaljujemo z nekimi običajnimi opravili, kot da se ni nič zgodilo.

Absolutno je prva prioriteta rešitev te situacije, prva prioriteta je vzpostaviti stanje, kakršno je bilo pred tem konfliktom, kar seveda predpostavlja tudi umik ruskih sil, v stanje kakršno je bilo prej, preden so zakoračili do meje z Gruzijo. Seveda ta situacija vpliva na urejanje ostalih zadev. Glede na to, da je v času, ko je Slovenija predsedovala, prišlo do začetka pogajanj o novem partnerskem in kooperacijskem

sporazumu med Evropsko Unijo in Rusko federacijo, in da je bilo vzdušje v Hanti-Mansijsku na vrhu Evropska unija - Ruska federacija precej optimistično, izražam obžalovanje, da je na nek način ta optimizem zdaj prekinjen in da je potrebno vložiti veliko naporov, da bomo spet prišli v stanje, kakršno je bilo junija.

Če lahko dodam samo še to, do priznanja Kosova s strani večine članic držav Evropske unije je prišlo šele potem, ko so bila za nami dolga leta pogajanj in iskanja rešitev za status Kosova, ko so bile praktično izčrpane vse ostale možnosti, ko smo dali skozi dva kroga napornih pogajanj, kjer so bile vključene vse strani in kjer se je iskalo neko sporazumno rešitev. V primeru Abhazije in Južne Osetije je prišlo iz ruske strani do priznanja nekaj dni po oboroženem konfliktu, kar dodatno izključuje možnost kakršnihkoli realnih primerjav med tema dvema situacijama.

ALEŠ MALERIČ (TV SLOVENIJA): Pred jutrišnjim izrednim sestankom Evropskega sveta me zanima, kakšno je stališče vaših držav glede sankcij zoper Rusko federacijo? Zagovarjate sankcije in če jih, kakšne sankcije imate v mislih?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jutri na izrednem zasedanju Evropskega sveta ne bo predloga za uvedbo sankcij proti Ruski federaciji. Francosko predsedstvo je to jasno povedalo. Jaz osebno podpiram to stališče. Zdaj smo v fazi iskanja rešitev za to, da se situacija stabilizira, da se zagotovi trajen mir, da se zagotovijo pogoji, da se ta konflikt reši na miren način. Absolutno je potrebno v iskanje te rešitve pritegniti tudi Rusko federacijo. Zelo podpiramo pa tudi tiste predloge, ki gredo v smeri, da se natančno razišče kot je dejal prej predsednik vlade Latvije, gospod Godmanis, vse okoliščine tega zadnjega konflikta, vse primere, s katerimi bi se eventualno moralo ukvarjati tudi Mednarodno sodišče za vojne zločine.